

Mit kell tudni az alkotmányjogi panaszról?

Az alkotmányjogi panasz egy végső jogorvoslati eszköz, amely a polgárok Alaptörvényben biztosított jogainak védelmére szolgál. Alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz lehet fordulni. A panasz eljárásban kizárólag jogszabályi rendelkezés vagy bírói döntés jogszerűségét (ti. Alaptörvénnyel való összhangját) lehet vitatni. Panasz eljárást csak az indíthat, akinek más jogorvoslati eszköz nem áll rendelkezésére.

Többféle panasz eljárás létezik. Az egészségügyi dolgozók végkielégítésének ügyében az ún. közvetlen alkotmányjogi panasz eljárás megindítására nyílik lehetőség. Ebben a fajta panasz eljárásban a panaszos azt állítja az Alkotmánybírósághoz címzett indítványában, hogy egy törvényi szabály miatt olyan jogsérelem érte, amit kizárólag az Alkotmánybíróság tud orvosolni, mégpedig úgy, hogy megsemmisíti a jogsértő rendelkezést.

Mit tartalmaz a honlapról letölthető indítvány?

A honlapról letölthető indítvány azt kéri az Alkotmánybíróságtól, hogy semmisítse meg az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló törvénynek azt a rendelkezését, amely speciális végkielégítési szabályokat állapít meg azokra az egészségügyi és egészségügyben dolgozóakra nézve, akik úgy döntöttek, nem írják alá az egészségügyi szolgálati munkaszerződést. E törvényi szabály értelmében ugyanis a jogviszonyváltást elutasító dolgozók, akiknek törvény erejénél fogva szűnt meg a munkája, jóval kisebb összegű végkielégítésben részesülhettek, mint amelyben akkor részesültek volna, ha a munkáltató döntött volna elbocsátásukról.

Az indítvány szerint ez a szabályozás sérti az Alaptörvényben rögzített tulajdonhoz való jogot. A végkielégítés ugyanis szerzett jog, amelyért az érintettek keményen megdolgoztak: abban a tudatban végezték nehéz és felelősségteljes munkájukat hosszú éveken keresztül, hogy ha jogviszonyuk nem a saját elhatározásukból szűnik meg, méltányos összegű végkielégítés illeti meg őket. Ezt a „jogos várományt” pedig védi a tulajdonhoz való jog. Ezt a jogot, mint minden más alapjogot, csak kényszerítő okból – és ilyen okból is csak arányosan – szabad korlátozni, ilyen kényszerítő okot azonban nem lehet a szabályozás mögött azonosítani. Az indítvány azt is állítja, hogy a szabályozás a hátrányos megkülönböztetés tilalmába is ütközik, mivel elfogadható indok nélkül szállítja le a jogviszonyváltást elutasítók végkielégítésének összegét a velük összehasonlítható helyzetben lévő dolgozókhoz képest.

Lehetek indítványozó én is? Érdemes kitöltenem a mintát, és eljuttatnom az Alkotmánybírósághoz?

Ön is lehet indítványozó, ha megfelel az alábbi feltételeknek:

- Ön **nem írta alá az egészségügyi szolgálati munkaszerződést**, ezért megszűnt a munkahelyeként szolgáló egészségügyi intézményben,
- a megszűnt munkahelyén Önt **közalkalmazottként** foglalkoztatták,
- ha a közalkalmazotti jogviszonyban töltött ideje **legalább 5 év hosszúságú** volt

Hogyan kell kitöltenem az indítványt?

1. Töltse le az indítványunkat a honlapról és nyissa meg egy szövegszerkesztő programban. A kitöltendő részeket színekkel jelöltük.
2. Először **személyes adatait** (név, születési hely és idő, anyja neve, lakcím) kell beírnia, ezek helyeit **sárgával** jelöltük.
3. Az **indítvány 2. a) pontjában**, ahol a személyes érintettségét kell igazolnia az indítványozónak, meg kell adnia az ügy eldöntése szempontjából jelentős foglalkoztatással kapcsolatos adatokat, ezek helyeit **rózsaszínnel** jelöltük. A következő adatoknak kell itt szerepelnie:
  - a közalkalmazotti jogviszonya kezdetének dátumát
  - a munkáltató egészségügyi intézmény nevét
  - az Ön beosztását (pl. szakorvos, ápoló stb.)
4. Meg kell adnia, hogy ténylegesen hány havi és az alapján milyen összegű végkielégítésben részesült, illetve hány havi és az alapján milyen összegű végkielégítésben részesült volna, ha a közalkalmazottakra vonatkozó általános szabályok szerint kapott volna végkielégítést. Ennek helyét **kék színnel** jelöltük.

A közalkalmazottakra vonatkozó szabályozás szerint a közalkalmazott végkielégítésének mértéke, ha a közalkalmazotti jogviszonyban töltött idő legalább

a) három év: egy havi,

b) öt év: két havi,

c) nyolc év: három havi,

d) tíz év: négy havi,

e) tizenhárom év: öt havi,

f) tizenhat év: hat havi,

g) húsz év: nyolc havi

távolléti díjának megfelelő összeg.

Ha Ön tudja, mennyi volt a távolléti díja a jogviszony megszűnésének időpontjában, és ki tudja számolni, mennyi lett volna a végkielégítése a régi szabályok alapján, írja be a kékkel jelölt mezőbe, ez esetben törölje a **zölddel** jelölt részt.

Ha Ön nem tudja, mennyi volt a távolléti díja a jogviszony megszűnésének időpontjában, ezért nem tudja kiszámolni, mennyi lett volna a végkielégítése a régi szabályok alapján, azt javasoljuk, kérjen tájékoztatást erről a volt munkáltatójától. Amennyiben a munkáltatótól nem kap információt 2021. május 15-ig, nyújtsa be a panaszt azzal a szöveggel, **amit zölddel emeltünk ki**, vagyis amely arra vonatkozik, hogy a munkáltatótól kapott tájékoztatást pótlólag fogja becsatolni.

Az indítvány 2. a) pontja lehetőséget ad arra, hogy Ön részletesen kifejtse, hogy az a tény, hogy az Önt eredetileg megillető végkielégítés egy részétől elesett, milyen nehézséget okoztak az Ön számára (pl. hiteltörlesztési nehézségek, megélhetési nehézségek). **Ezt a részt narancssárgával jelöltük**. Ezt nem muszáj kifejtene. Ha nem szeretne erről írni az Alkotmánybíróságnak, egyszerűen húzza ki ezt a bekezdést.

5. Ha végzett az adatok kitöltésével, ki kell nyomtatnia az indítványt és **azt alá kell írnia**.
6. Az Alkotmánybíróság honlapjáról töltsse le az ún. „Adatkezelési nyilatkozatot” innen: <https://www.alkotmanybirosag.hu/nyomtatvanyok>. Ebben arról kell nyilatkoznia, hogy hozzájárul-e nevének nyilvánosságra hozatalához. Ha nem szeretné, hogy a neve nyilvános legyen, húzza alá a NEM járulok hozzá opciót. (Az Alkotmánybíróság minden indítványt közzétesz honlapján. Ha Ön nem járul hozzá nevének nyilvánosságra hozatalához, akkor az indítványban ki lesz takarva az Ön neve, így senki nem tudja meg, hogy az indítványt Ön nyújtotta be.)
7. Az indítványhoz hozzá kell fűznie a szükséges **melléleteket**, nevezetesen
  - a közalkalmazotti kinevezést igazoló dokumentumot
  - az adatkezelési nyilatkozatot.

Hogyan juttassam el az indítványt az Alkotmánybíróságnak? Meddig kell postára adni?

Sajnos az Alkotmánybíróság előtti eljárások papíralapú eljárások, elektronikus kapcsolattartásra jelenleg még nincs mód. Ezért a kinyomtatott és aláírással ellátott indítványt csak az alábbi módokon lehet benyújtani:

1. postai úton, **ajánlott** levélként, a 1535 Budapest, Pf. 773. címre küldve
2. személyesen, **hivatali időben**, az Alkotmánybíróság épületében átadva

A járványhelyzetre figyelemmel, ha teheti, kérjük postai úton küldje el beadványát.

Meddig kell benyújtanom az alkotmányjogi panaszt?

A panasz benyújtásának határideje:

2021. május 17.

Ez azt jelenti, hogy az indítványt legkésőbb ezen a napon **postára kell adni**, vagy személyesen be kell vinni az Alkotmánybíróságnak. A határidő jogvesztő, ami azt jelenti, hogy annak elteltét követően az Alkotmánybíróság előtt már nem tud jogorvoslással élni a csökkentett összegű végkielégítés kapcsán az, aki határidőben nem nyújtott be indítványt.